

בית מדרן

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

פרשת ויקהל-פקודי
כ"ח אדר תשפ"א
מופטיירין: כה אמר (יחזקאל מה)
שבת החודש | שבת מברכין
המולד: ליל ראשון שעה 19:03 - 5 חלקים

עלון מס' 290

העיר	כניסת השבת	צאת השבת	רבינו תם
ירושלים	17:30	18:22	19:04
תל אביב	17:27	18:19	19:01
חיפה	17:28	18:20	19:02
באר שבע	17:29	18:21	19:03

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הרב המקדים: הרה"ג רבי דוד אברהם שליט"א
ראש ישיבת "בנין אב"

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב דביר פריץ שליט"א
עורך השיעור: הגאון רבי יצחק לוי שליט"א
רב העיר נשר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

הלכות פסח

הרב אליהו בקשי דורון זצ"ל. הבטחת האר"י ז"ל לנזהר ממשוהו חמץ בפסח. ריבוי החומרות בפסח. אין להורות נגד מרן. כלי זכוכית בפסח. אורז, קטניות ופירות יבשים בפסח. נותן טעם לפגם בפסח. אם חמץ בפסח חוזר וניעור. מי הכנרת. כמון בפסח. מצות מכונה. דין "אחשיבה". דבר המעמיד

הנזהר ממשוהו חמץ בפסח

א. 'נודע מה שהביאו האחרונים - באר היטב (סימן תמו) פלא יועץ (ערך חמץ וערך פסח) הרב חיד"א בספרו דבש לפי (מערכת ח אות יח) ועוד - בשם רבינו האר"י ז"ל, שכל הנזהר בפסח מחמץ כל שהוא, מובטח לו שלא יחטא כל השנה כולה. החיד"א בספרו עבודת הקודש (מורה באבצע סימן ז אות קצו) כתב באופן קצת אחר, שהנזהר מחמץ בפסח אפילו בכל שהוא, בטוח שתעלה לו שנה טובה. וכולם שואלים על דברי רבינו האר"י, הלא בגמרא (ברכות לג: מגילה כה. נדה טז:) אמר רבי חנינא, הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, וכמו שכתב הרמב"ם (פ"ה מהלכות תשובה), שיש רשות ביד האדם לבחור בין טוב לרע, אם להיות צדיק או רשע, וזהו עיקר גדול, והוא עמוד התורה והמצוה? ואם כך, איך רבינו האר"י ז"ל הבטיח לאדם שלא יחטא, הלא תמיד יש לאדם בחירה!?

קושיית הרבנית גיטל

ב. מספרים על הגאון רבי עקיבא איגר, שכאשר היה ילד קטן שמע את אמו - הרבנית גיטל - שואלת את אביו שאלה: בגמרא

1 השבוע מלאו אחד עשר חודש לפטירתו של הגאון הראשון לציון הרב אליהו בקשי דורון זצ"ל. כל מועשיו היו לשם שמים, כמה פעמים נפגשתי אתו באמריקה או במקומות אחרים בעולם, הייתי רואה איך שהוא הולך ממקום למקום במסירות נפש, כדי להקים עולה של תורה ולהקים מוסדות של תורה. הוא זכה והקים מוסדות של תורה מוצלחים, הכל אצלו היה מוצלח. הוא הרים את הרבנות הראשית, כי לפניו לא היו מחלקות מסודרות, והוא בא והקים מחלקות ודאג שיהיה תקציב למחלקת הכשרות, הנישואין, הבריתות, המעשרות, וכשאני באתי לרבנות כבר הכל היה מסודר. הוא היה חריף ולמדן ממש, מי שמכיר את ספריו שו"ת בנין אב, יודע שהוא משלב את הלמדנות הישיבתית יחד עם פסיקת ההלכה, חריפות עם בקיאות, והוכיח לכולנו שאי אפשר להסתפק באחד מהם. וב"ה השאיר אחריו בנים ותננים חשובים, כולם אהובים כולם בורים, יהי רצון שזכותו יגן על כולנו ונזכה לתחיית המתים ולגאולה השלמה.

2 אם כשאדם היה עושה עוון מסוים, למשל מבזה תלמידי חכמים, מיד הקב"ה היה נותן לו מכה אחת שימות, לא היתה לו בחירה, לכן הקב"ה ארך אפים. וכן להפך, אם כשהיה עושה מצוה מיד היה מקבל שכר, לא היתה לו בחירה, ולכן שכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין ט: חולין קמב.).

מסכת שבת (יב:) אמרו, לא יקרא בשבת לאור הנר, שמה יטה את הנר לקרב את השמן לפתילה ויעבור על איסור מבעיר. אמר רבי ישמעאל בן אלישע אני אקרא ולא אטה, פעם אחת קרא וביקש להטות, אמר כמה גדולים דברי חכמים שהיו אומרים לא יקרא לאור הנר. רבי נתן אומר קרא והטה, וכתב על פנקסו אני ישמעאל בן אלישע קריתי והטיתי נר בשבת, לכשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמנת. והקשו התוספות (ב"ה רבי נתן, וע"ע בגיטין ז. ד"ה השתא) כמה שאמרו בגמרא מסכת יבמות (צט:), שאפילו בהמתם של צדיקים הקדוש ברוך הוא לא מביא תקלה על ידם, וכל שכן צדיקים עצמם, ואם כן איך באה תקלה חמורה כזו של חילול שבת על ידו של רבי ישמעאל. ותירצו התוספות בשם רבינו תם, שדוקא מאכילת איסור, כגון נבלה וטרפה או טבל, לא באה תקלה על ידו, מה שאין כן חילול שבת ושאר איסורים. והקשתה אמו של רבי עקיבא איגר, הרי רבי ישמעאל ודאי לא נכשל בחמץ בפסח, שהוא מיד דאכילה, ולפי הבטחת רבינו האר"י לא היה לו להכשל אחר כך בחילול שבת. ועוד, הרי נאמר בקהלת (ו, כ) "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", גם צדיקים יש להם יצר הרע, רק שהוא יצר הרע שונה משל אנשים אחרים. אבל לפי דברי רבינו האר"י, צדיק שנוהר ממשוהו חמץ מובטח לו שיעשה טוב ולא יחטא.

תירוץ הילד רבי עקיבא איגר

א. כששמע הילד רבי עקיבא איגר את קושיית אמו קפץ מיד השיב לה: תראי, בתוספות מבואר שדוקא באכילת איסור הצדיק לא נכשל, ורבינו עובדיה מברטנורא כתב בפירושו למשנה במסכת טהרות (פ"א מ"א ד"ה וכוית) שאין "אכילה" פחות מכזית, איסור גמור של כרת וכדומה הוא רק על אכילת כזית איסור, ולפי זה במשוהו חמץ גם צדיק גמור יכול לפעמים להיכשל, ולכן אפילו רבי ישמעאל קרא והטה (שרי המאה ח"א עמוד 250).

3 הכוונה למה שמסופר במסכת חולין (ז.) שרבי פינחס בן יאיר הלך למצות פדיון שבויים, וגזר על הנהר שיהלוק את מימיו כדי שיוכל לעבור בו, ולאחר מכן נודמן לאיזו אכסניה שנתנו שם שעורים לחמורו של רבי פינחס בן יאיר, אבל החמור לא אכל מהשעורים עד שיעשרו אותם. 4 לפעמים יש תקלות בכשרות, גם בהכשרים הטובים ביותר של בדצ"ם ורבנות, ופוסקים מישוהו שרימה וזייף. לכן האחראים על הכשרות צריכים לעמוד על המשמר בעינא פקיא.

השבוע זכות עלון "בית מרן" מוקדש ל: לאה בת חיה רחל בריאות איתנה

לכל המשתתף בזכות עלון "בית מרן" יוקדש עבורו לזכרון ולזמנא שלימה או להבדיל לעילוי נשמת חייגו: *5290

יש לך שאלה בהלכות פסח? רבני 'בית מרן' כאן בשבילך בכל שאלה!

24 *5293 *שלוחה 1

- תוכן העניינים:**
- עמ' 1-4 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
  - עמ' 5 פרשת ויקהל - פקודי**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
  - עמ' 5 בעקבות רבותינו**
המקובל הצדיק רבי חיים סינאוואני זצוק"ל
  - עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
  - עמ' 6 כשרות המזון**
הרב אברהם דניאל שליט"א
  - עמ' 6 ברזל**
פינת הבריאות
  - עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי יעקב לוגאסי שליט"א
  - עמ' 7 בחסדך בטחת**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

תירוצים נוספים

ד. בילקוט יוסף (פסח כרך א' עמ' רמו) הבאנו שמונה תירוצים, ובכל תירוץ אפשר להתפלפל ולהשתעשע, "לולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעניי" (התלים קיט, צב). אחד מהתירוצים, שהבטחת האר"י על הנוהר ממשוהו חמץ שלא יחטא כל השנה, היא בתנאי שלא סמך על שום קולא, אפילו על קולות שעל פי ההלכה הם בסדר, כמו ספק ספיקא, הדין שאינו חוזר וניעור. ורבי ישמעאל סמך על עיקר הדין ולא החמיר, ולא נחשב לו שנכשל במידי דאכילה, אבל לא זכה להבטחה שלא יכשל כל השנה. עוד רצו לתרץ, רבי ישמעאל אמר: "אני אקרא ולא אטה", ומאחר שהביא עצמו לידי ניסיון - נכשל. אבל מי שלא מביא עצמו לידי ניסיון יש לו את השמירה הזו.

ריבוי החומרות בפסח

ה. בכל אופן, בחג הפסח יש הרבה חומרות, אין צורך לומר שהאשכנזים מחמירים, אבל יש דברים שגם הספרדים נהגו לחוש ולהחמיר בפסח, וזה נובע גם מההבטחה שקיבל רבינו האר"י ז"ל על הנוהר ממשוהו חמץ בפסח. מכל מקום לא צריך להגזים בחומרות, אלא הכל בטעם ושכל וסברא, ולא לאסור כל דבר.

אין להורות נגד מרן

ו. לפעמים החומרא מביאה לידי קולא, שהרי החיד"א (בספר דברים אחרים דף ע"ב, ובספר שם הגדולים מערכת ספרים אות ט) כתב - לא בענין פסח אלא באופן כללי - שספרדי המיקל נגד דעת מרן השלחן ערוך חייב לעשות תשובה וכפרה ביום הכיפורים, יאמר: חטאנו עווינו פשענו, הורנו נגד מרן. וכן, שאין לנו רשות להורות להחמיר נגד דעת מרן, וכמו שכתב בשו"ת חקרי לב (מהדו"ב ח"מ דק"פ סע"ג). היה רב מנתניה ע"ה שכתב בספרו (חמדה גווה סימן כג אות נו) שהוא לא מבין מדוע העובר על פסק מרן צריך לעשות תשובה, וכי מה עשה, אכל חזיר? ותמה על מרן זצ"ל מאיפה "המציא" שאסור לחלוק על מרן השלחן ערוך? ומכח קושייתו הורה שמוותר לחלוק על מרן. זו אחת הסיבות שמרן זצ"ל בשנת תשל"ג מנע מאותו חכם להתקדם בסולם הרבנות, כי רצה לעקור את פסקי מרן השלחן ערוך, יש לו קושיא על מה שכתב החיד"א, אבל 'מקושיא לא מתיים'.

מזלול בכבוד רבותיו

ז. מרן זצ"ל בספריו לא התייחס כלל לקושייתו, אבל האמת שאינה קושיא כלל, שהרי כתב הגאון רבי יעקב פראג"י (בתשובה סי' נט, דנ"ד רע"א) - היה אב"ד באלכסנדריה לפני כ-280 שנה - שהחמיר נגד הרמב"ם - שהיה מרא דאתרא בפרט במצרים - נקרא מזלול בכבוד רבותיו, כאילו הרמב"ם לא היה מספיק חרדי... וכך יש לומר גם על הוראות מרן הבית יוסף, שהחמיר נגד מרן שכתב שכלי אינם זכוכית ואינם פולטים (סימן תנא סעיף כו), ושמונת לאכול אורז בפסח לאחר בדיקה (סימן תג סעיף א), ומורה לרבים להחמיר, ואומר תעשו כדעת הרמ"א ותיחדו כוסות זכוכית לפסח, מראה כאילו מרן לא היה מספיק ירא שמים ח"ו והרי הוא מזלול בכבוד רבותיו.

יחמיר על עצמו

ח. אם הדבר נוח לו יותר שיש לו מערכת כלים מיוחדת לפסח, יכול להחמיר על עצמו ולקנות. אפילו כיריים שגו שבעבר כולנו היינו מכשירים לפסח, היום אפשר לקנות כיריים מיוחדות לפסח בזול בכמה מאות שקלים, ולא מתאמצים להכשיר אותם לפסח, וכן בשאר הכלים. מי שעושה הנהגה כזו לעצמו כי לא רוצה להיכנס לשום ספקות, הרשות בידו, אבל אסור להורות לאחרים: אתה השתמשת בכוס זכוכית לשתות קפה עם חלב, והטבלת בו בסיקוטי, אסור לך להשתמש בכוס זו לפסח. מי שמורה כן הוא מזלול בכבוד רבותיו.

לא אוכל בבית אחר

ט. שמעתי על אנשים שלא אוכלים ולא שותים שום דבר בבית של אחרים בפסח, באים להתארח אצל תלמיד חכם, ירא שמים, בן תורה, המארח שואל אותם: למה אתה לא אוכל שום דבר? אומר: לא, אני לא אוכל בבית של אחרים. אתה פוגע בו, אתה מזלול בו, אתה

5 בספר אחד ראיתי כתוב בשם חכם אחד שאמר שמי שעושה הכל כדעת מרן השלחן ערוך ולא מחמיר נגדו, הוא לא "ירא שמים" אלא "ירא השלחן ערוך". כשמרן ראה את זה אמר, אני לא מאמין שכך אמר, אולי אמר את זה בפורים בדיחותא, כי פשוט שמי שנוהג כדעת מרן הוא מתמת היראת שמים שבו, ואדרבה, המחמיר נגד מרן הרי הוא מזלול בכבוד רבותיו.

6 לפני שמונים שנה ומעלה אחים של מרן זצ"ל היו בחורי ישיבות, למדו בישיבת פורת יוסף, ומרן היה מחזק אותם, היה אוסף כסף מהציבור לתת להם מלגות על סיומי מסכת וכדומה, כי רצה להשאיר אותם בישיבה, אבל לא הצליח וכולם יצאו לצבא, ושם הכירו חברים לא טובים וירדו מהדרך, לא דת ולא דין. מרן היה מבקר אותם בשמחות מידי פעם, ולא היה לוקח אותנו אתו, שלא נתקלקל, ולכן לא הכרנו אותם כלל. בעלי תשובה בעיקר צריכים לשים לב, יש להם אחים או דודים לא דתיים, אם יביאו אליהם את הילדים מי יודע מה ידברו איתם, מה יראו להם בטלפון הלא כשר. מעניין שבמשך השנים כל אחיו

מראה כאילו רק אתה ירא שמים, בשביל מה? תעשה כפי הדין שעד אחד נאמן באיסורים (גיטין ב: ש"ע י"ד קז, ג). גם כשאדם רוצה להחמיר, יתייעץ עם חכם במה כדאי להחמיר, ובמה לא כדאי.

אורז וקטניות

י. בענין אורז וקטניות בפסח, דעת מרן השלחן ערוך (סימן תג סעיף א) להתיר, ואמנם יש מחמירים שלא יכנס לביתם אורז וקטניות כדעת הרמ"א (שם), אבל אין טעם להחמיר בזה לספרדים בזמננו. אמנם בחו"ל היו גם מהספרדים שהחמירו בזה, אבל מי בדעתו לחזור לעיראק, למרוקו, לתוניס ולתימן?! והבא על דעת שלא לחזור נוהג כמנהג שבא לשם בין להקל בין להחמיר (פסחים רפ"ד). בפרט שבזמננו לא מצוי תערובת של חטים באורז, אולי יש מקומות בתל אביב שמוכרים אורז בתפוזות, ושם יתכן שיש לחוש לתערובת חיטה, אבל בדרך כלל האורז מגיע בשקיות סגורות עם כשרות לפסח, כל אחד ישאל את אשתו או את אמו אם מצאה פעם חיטה באורז, זה לא מצוי כלל. בזמנם שדות החיטה והאורז היו קרובים זה לזה, אבל היום זה לא מצוי. ולכן מי שנהג להחמיר בחו"ל שלא לאכול אורז בפסח, והיום שהוא גר בארץ הוא רוצה להקל בשביל שמחת החג, יעשה התרה בפני שלשה. וכל שכן כאשר חשב שאסור לאכול אורז מזהין, וכעת התברר לו שזה רק מנהג ואין בו שום איסור, ודאי שיכול לשנות את מנהגו.

פירות יבשים

יא. כמו כן לענין פירות יבשים בפסח, יש שמחמירים בזה לפי דברי הרמ"א (סימן תסז סעיף ח), כי בזמנם היה חשש שמא עירבו קמח בפירות הללו, או שייבשו אותם בתנורים שאופים בהם פת. אבל למעשה בזמננו אין איסור לאכול פירות יבשים כגון לדר, משמש ושוזין, שהרי אין עליהם קמח כל השנה, ורק תאנים שרגילים לפזר עליהם קמח, צריך להקפיד שיהיו כשרים לפסח ללא קמח, וגם מייבשים אותם בתנורים המיוחדים לכך. נמצא שגם הרוצה להחמיר, יקיים "הוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר מצוה כנגד הפסדה" (אבות ב, א), כי לפעמים יש בחומרות הללו פגיעה בשלום בית, או בכבוד המארח.

אורח אשכנזי

יב. בפסח תשמ"ג מרן זצ"ל סיים את כהונתו כרב ראשי לישראל - ע"י חוק שעשו רשעים להגביל את כהונת הרב הראשי לעשר שנים - ועשינו לו לשכה אצלנו בכלל חזון עובדיה שיקבל שם קהל. אחד התלמידים התלהב וקנה הרבה כיבוד לאורחים שיבואו ל"הקבלת פני רב" בפסח. מרן הגיע, וראה על השלחן שקדים, תמרים, שזיפים, גרעינים, בוטנים, ועוד. שאל: מה זה? אמרו לו: הרב, זה כשר לפסח! אמר: אבל באים אצלי גם אשכנזים - הרב ולדינברג, הרב ז'ולטי ועוד, שגם הם העריכו את הרב, אולי יותר מהספרדים - והרי הם נוהגים איסור בגרעינים, בוטנים ופירות יבשים, תוציאו הכל! הוציאו הכל והסתפקו רק בכוסית יין. גם אדם שמיקל, כשמוגיע אליו אורח אשכנזי, ינהג לפי המנהגים שלו.

נותן טעם לפגם

יג. נאמר בתורה "לא תאכלו כל נבלה לגר" אשר בשעריך תתנה ואכלה" (ויקרא יד, כא), מכאן למדנו שמה שהתורה אסרה זה נבלה הראויה לגוי שטעמה משובה, אבל אם טעמה פגום אינה אסורה (עבודה זרה סז), וכך נפסקה ההלכה ביורה דעה (סימן צג, קג, קכב) שנותן טעם לפגם מותר. אנחנו הספרדים מקילים גם בפסח בנותן טעם לפגם, כדעת מרן (סימן תמו סעיף י) על פי דברי הרמב"ן (הובא בארחות חיים הל' חמץ ומצה אות מג) והרא"ש (פ"ה דעבודה זרה סימן ו). אבל אחינו האשכנזים נוהגים להחמיר כדעת הרמ"א (בהגה שם) על פי הרשב"א (בתשובה ח"א סי' תצט, ובמיוחסות סי' קנא) והמרדכי (פסחים סימת תקסז), שנותן טעם לפגם אסור בפסח. ומקפידים מאוד שהכל יהיה כשר לפסח, אפילו חומרי נקיון וקוסמטיקה שהם פגומים, כמו פודרא, אודם, לק ש ציפורנים, אמה ואקונומיקה וכדומה, אולי מחמירים גם בחומר שמנקים בו את הישיבות. בעיקר מקפידים על דבר שנוגע בפה, כמו משחת שיניים שאפילו אם אין בה טעם כגון טעם מנטה, מחמירים שתהיה כשרה לפסח, כי לשיטתם בפסח אפילו נותן טעם לפגם אסור. כל אחד ימשיך במנהגו, 'עדר עדר לבדו ישכון' (מורכב

של מרן חזרו בתשובה וחלק מהם נהיו כמעט תלמידי חכמים, אחד מהם היה בא לכאן - לבית כנסת היודים - לשיעורו של מרן זצ"ל, עד שנפטר. פעם כשמרן התארח אצל אחיו - לפני שחזרו בתשובה - הביאו לו כוס מים ולא שתה, שאלו אותו: כבוד הרב, למה אתה לא שותה? שאל אותם: הכוס טבולת? אמרו, לא חשבנו על זה, אנחנו יודעים שאדם צריך לטבול, אבל להטביל כוס?!!! כן. אמר להם: תביאו כוס חד פעמי ואשתה. הסביר להם בצורה עדינה ויפה וכך לא נפגנו.

7 מה שנאמר "לגר", אין הכוונה גר צדק, שהרי הוא חייב בכל המצוות, אלא מדובר בגר רפורמי... שהוא גיור של זיוף, גר כזה תנו לו לאכול נבלה. אנחנו לא חוששים לגיור שלהם אפילו לחומרא, אם יבוא אצלי גיר רפורמי שנתן קידושין לבת ישראל, הקידושין לא חלים כלל. צריך להתגייר בפני שלשה אנשים יראי שמים, ולקבל עול תורה ומצוות, אלה הרפורמים בגיור שלהם אין קבלת מצוות, ואין שום דבר. אמנם בתורה לא ממש מדובר על גר רפורמי, כי עוד לא היו הרפורמים... אבל כמובן כוונת התורה לגר תושב, לפי ההלכה אסור לתת לגוי להתיישב בארץ, אלא אם כן קיבל עליו שבע מצוות בני נח, גיר רפורמי אנחנו לא בודקים מי בא לארץ, כי אין ידיו תקיפה, אבל בזמן שהיה סנהדרין שידם תקיפה, היו אומרים לגוי: אתה רוצה לגור כאן? בבקשה, אבל תקבל עליך שבע מצוות, דבר ראשון לא להרוג ולא להתאבד... ולא לאכול אבר מן החי, ושאר מצוות בני נח.

העלון להצלחתם של: משה בן בסוט - הצלחה ברוחניות ובגשמיות, אסתר בת מסעודה - רפואה שלימה, חיים בן סלימה - לרפואה שלימה, ואסתר בת יפה - לרפואה שלימה, שרה בת סימי שמחה - רפואה שלימה, אלעזר מנחם בן הדסה - רפואה שלימה, ברוך בן נוה - בריאות איתנה, ליאור בת נעמי - רפואה בלב, אור בן מיכל - כל הישועות, אורטל בת מרים הדסה - רפואה שלמה.

משני פסוקים, בראשית לב, יז. ובמדבר כג, ט, אנחנו לא נכשיל אותם לנהוג שלא כפי מנהגם, אבל לעצמנו ננהג כפי המנהג שלנו, "ויגבה ליבו בדרכי ה'" (דברי הימים ב' יז, י). כל אחד ילמד את הלכות הפסח, יש הרבה פרטי דינים והרבה חילוקי מנהגים.

חוזר ונייעור

יד. ישנה מחלוקת לגבי חמץ שנתבטל קודם הפסח, האם כשמגיע הפסח חוזר ונייעור או לא. למשל, לפני הפסח אדם הכין ריבה בכלים של חמץ ובלווע בהם טעם של חמץ, האם יכול בפסח לאכול מהריבה? יש לדון בזה עוד מצד נ"ט בר נ"ט דהיתרא, שאפילו אם הכלים הללו בני יומן - אולי באותו היום הכינו בהם אטריות וכדומה - אבל היסוד הוא מצד דין חוזר ונייעור. יש צד לומר שחמץ בפסח חוזר ונייעור, כי לפני הפסח החמץ היה נחשב היתר, וכשמגיע פסח והחמץ נעשה איסור, חוזר ונייעור לאיסורו. אבל להלכה חמץ בפסח לא חוזר ונייעור, ומכיון שהותר לפני הפסח, נשאר בהיתרו גם בפסח.

מי הכנת

טו. וכן לגבי שתיית מי הכנת, בירושלים המים מגיעים מהמעיינות של ראש העין, אבל מי שהולך בחול המועד לבקר בציון רשב"י במירון או בציון רבי מאיר בעל הנס, ורוצה לשתות מים שמגיעים מהכנת, לפני הפסח זורקים לחם לדגים, והלחם נשאר בכנת, "שיקע צרינו בתוכו", ודאי יש ששים במים כנגד החמץ, והלכה כדעת המתירים שיש מציאות של חמץ קודם הפסח, והוא בטל בששים, וכיון שנתבטל קודם הפסח אינו חוזר ונייעור.

כמון

טז. יש בעיה יותר חמורה, בענין תבלין הכמון, הוא דומה לדגן, ויש גרענים של דגן מעורבים בו, היום יש כמון כשר לפסח בהכשר של הרב מחפוד ועוד, שהוא נקי מדגן, אבל מה הדין בכמון שאין עליו הכשר לפסח. אמנם הדגן נטחן עם הכמון ונתבטל לפני הפסח בששים, ואנחנו פוסקים שחמץ אינו חוזר ונייעור בפסח, אבל השאלה כאן שהדגן עדיין לא החמיץ עד שיבוא במגע עם מים¹¹, וכשנותן את הכמון בתבשיל בפסח אז הדגן מחמיץ, והרי חמץ בפסח במשהו, הוא אסור אפילו באלף ואפילו במיליון. כך כתב הגאון הנודע ביהודה (תניא) או"ח סימן עב) בנידון, שהקמח שנתערב מלפני הפסח אינו בטל, כיון שלא החמיץ עד הפסח, ולא שייך בו ביטול לפני הפסח, גם למאן דאמר שאינו חוזר ונייעור. אבל גם הוא לא כתב כן בצורה ברורה, אלא בדרך אפשר. והגאון האשל אברהם מבוטשאטש (סימן תמו סעיף ד) החמיר בזה, שקמח שנתערב מלפני הפסח לא שייך בו ביטול, כיון שהוא מחמיץ רק בפסח. ולפי זה הכמון צריך הכשר מיוחד לפסח, שהשגיתו עליו שאין בו קמח. אבל יש כמה אחרונים שכתבו להלכה, הרב הופמן בשו"ת מלמד להועיל (ה"ב ח"ד סימן כה) כתב להתייר בקמח שנתערב מלפני הפסח, שהוא בטל, אף על פי שהוא מחמיץ רק בפסח. וכן פסק הגאון רבי צבי פסח פראנק בספר מקראי קודש (פסח ח"א סימן עג).

יין ביתי עם סוכר

יז. בספר אחד הביא חומרא בשם חכם בן ציון, בענין יין שעושים בבית¹², שמי שמוסיף סוכר ביין צריך להקפיד שהסוכר יהיה כשר לפסח, לפעמים יש מעט קמח בסוכר, ולפני הפסח אינו מחמיץ, כי מי פירות אינם מחמיצים, אבל בפסח כשהוא מוסיף מים ליין הרי הוא מחמיץ, ולכן יזהר להוסיף מים ביין קודם הפסח. לכאורה זו חומרא נכונה, אבל אינני יודע אם הוא התכוון כן מצד הדין, כי לפי מה שביארנו, אחרי שהקמח נתבטל מלפני הפסח, אין לחוש למה שיחמיץ בפסח, ואינו חוזר ונייעור. ועוד שכל זה רק ספק אם יש קמח מעורב בסוכר, ובדאי שאין לומר חוזר ונייעור מספק, וכמובאר בשו"ת מהרש"ם (ח"ג סימן שסט).

8 במשך השנה כשאדם רואה חתיכת לחם ראויה לאכילה על הארץ, מרים אותה ומנשק ומניח על הגדר, כי אין מעבירים על האוכלין (עירובין סד: ב"מ ג).

9 בחול המועד מותר ללכת לקברות צדיקים, אבל לא ילך לקבר של קרוביו כשיודע שהוא הולך לשם ובוכה.

10 הבעיה שגם בפסח עצמו זורקים לשם חמץ, כמו לחם ושיירי בירה וכדומה, ובה לא שייך הנידון של חוזר ונייעור, אלא יש להתייר מטעמים אחרים [א.ה. ע' בשו"ת יביע אומר ח"ז ח"א סימן מד].

11 אם הכל מן נרטיב לפני הפסח ובתוכו הקמח, הרי זה נתבטל בששים, ומכיון שאינו חוזר ונייעור הכמון מותר בפסח. ואמנם היה מקום לדון במה שנותן את הכמון לתוך התבשיל והוא מתחמם וחוזר ואוסר, וכמובאר בשלחן ערוך (סימן תמו סעיף ג) לגבי תרנגולת שבישלו אותה לפני הפסח ונמצאה בה חטה בפסח, שאפילו שהחטה כבר נתבטלה מלפני הפסח, אם חזרו וחימומו את התרנגולת בפסח, החיטה אוסרת הכל מדין חמץ בפסח במשהו. אולם הפרי חוש (סימן תסו סק"ד) כתב לחלק בין חטים לקמח, שקמח חמץ שנתערב בקמח כשר הרי הוא כולו בלח ואינו חוזר ונייעור בפסח גם אם נתחמם. וכן מובאר בשו"ת גנת ורדים (ח"א ח"ד סימן י) שאם הקמח החמץ נתערב פסח בקמח כשר לפסח, אינו חוזר ונייעור בפסח, ויכול לעשות ממנו בפסח מצות או עוגות. והגאון רבי אברהם ענתיב בספרו חכמה ומוסר (הל' פסח אות מג) הביא דבריו להלכה. וכן מובאר בספר פתחי תשובה (סימן תמו סעיף ד) בשם שו"ת אהל יוסף מולכו (סימן י), בענין יין שהיה בו אבק קמח, שמתור לשותלו ולבשל בו בפסח, ולא חשש שבפסח יתן שוב טעם ביין.

12 בעבר היה מצוי הרבה עשויים יין ביתי, אני זוכר לפני כשישים שנה שמרן זצ"ל עצמו בכל שנה לפני הפסח היה עושה יין יחד עם מולא אבא נקי ע"ה, היו סוחטים את הענבים וכו', כדי שיהיה להם יין כשר כראוי.

וכן פסק הגאון מטשיבין¹³ בשו"ת דובב מירשים (ח"ג סימן צב). נמצא שיש להקת אחרונים שסוברים להתייר, ובראשם הגאון הרב פראנק שהיה רבה של ירושלים, ולפי דבריו יש להתייר את הכמון. יש מפרסמים שהכמון אסור בהחלט, ואפילו של הבדצ"ם, אבל באמת מעיקר הדין אין בזה איסור, אם רוצה להחמיר תבוא עליו ברכה, אבל לא לפרסם שאסור, אלא מי שרוצה יחמיר לעצמו.

מצות מכונה

יח. לפני למעלה ממאה וששים שנה לא היו מצות מכונה, היו עושים מצות ביד, והיו אז יהודים רבים באירופה, הרבה לפני השואה האיומה שבעונות הרבים מתו בה למעלה משש מיליון יהודים ה"ד, והיו פועלים רבים שהכינו מצות לכולם, כבר אחרי סוכות היו מתחילים בעבודה, וזוהו היו מתפרנסים לכל השנה כולה. כשהביאו את המכונות המצות, לא היה צורך בכל הפועלים ופיתרו כמעט את כולם, אז לא היה הסתדרות שיעשו שביטה או הפגנה... ומסכנים נשבר מטה לחמם. בא הגאון רבי שלמה קלוגר ואמר, צריכים לתקן תקנה לצורך פרנסתם של אותם עניים¹⁴, ותיקן לאסור את המצות מכונה, כמו שאמרו במסכת מגילה (ד). שאחד הסיבות שעקרו את מקרא המגילה בשבת, כי עיניהם של האביונים נשואות למקרא מגילה. אמנם הקשו עליו שבפורים מתנות לאביונים זה חלק ממצוות היום ואין לדמות, אבל היו לו עוד סיבות לאסור את המצות מכונה, ובשנת תרי"ט פרסם חוברת "מודעה לבית ישראל", ובה העלה את כל החששות, ובעיקר חשש מתערובת חמץ, כי המכונות היו מופעלות על ידי קיטור, והאדים יכלו להחמיץ את העיסה, או שגרירי הקמח שכבר החמיצו היו עפים לעיסה, וטען שלא יוצר שבמכונה לא יהיו גרירי קמח כלל, על 'הגלגלים והאופנים והשרפים'... היום כבר למדו ומפרידים את מקום הקמח עם זכוכית מיוחדת - ואם חמץ בפסח אינו חוזר ונייעור יהיה אסור לאכול את מצות המכונה בפסח.

דעות האוסרים

יט. אפשר לומר שבזמנו של הגאון רבי שלמה קלוגר רוב גדולי הדור אסרו את המצות מכונה, האדמו"ר מסוכטשוב בשו"ת אבני נזר (ח"א"ה סימן תקלו), האדמו"ר מגור בעל החידושי הרי"ם. גם האדמו"ר מצאנז בעל הדברי חיים (סימן כג) - לפני כמעט 200 שנה, אסר את מצות המכונה בכל תוקף, ועד היום מי ששוכר דירה בקרית צאנז בירושלים או בנתניה, מתחייב בחוזה שכירות שלא להכניס מצות מכונה לקרית צאנז. למרות שהיום המצות מכונה נשתנו לטובה מאוד, הם מאוד חוששים לשנות מנהגים, פי' דרדורו אחר כך להשכלה. גם החפץ חיים והגרי"ז מבריסק (הובא בהגדת מועדים וזמנים עמ' כב) והחזן איש (הובא בדינים ונהגות פ"ז ס"ח) והסטייפלר (ארחות רבינו ח"ב עמ' עו) הקפידו על מצות עבודת יד כל הפסח.

דעות המתירים

כ. מצד שני, פוסקים רבים התיירו את מצות המכונה, ומהם כבר מתקופתו של הגאון רבי שלמה קלוגר, היו אז שני גדולים שלמדו בחברותא, רבי מרדכי איטינגא ורבי יוסף שאול נתנזון בעל שווא ומשיב, וחיברו יחד את ספר מגן גיבורים¹⁵, והיו חברים טובים. אך נפרדה דרכם על הנושא הזה של מצות המכונה, הרב איטינגא היה מראשי האוסרים, ואילו הרב נתנזון היה הראשון שהתייר, ועשו עליו פשקווילים ובזיו אותו, וגם הרב איטינגא כעס עליו, אבל הוא עמד בפרץ להתייר. והוא לא היה היחיד שהתייר, גם הכתב סופר (ח"א"ה בתשובות הנוספות סימן ב) - בנו של החתם סופר - התייר, וגם הגאון השד"י חמד (מערכת חמץ ומצה סימן יג אות י' והלאה) נסע לאיזמיר שבתורכיה בשנת תרכ"א וראה את המכונה מקרוב, וכתב, הן כל יקר ראתה עיני את מכוונת המצות, והם כשרות לפסח. גם הגאון רבי צבי פסח פראנק (בספר מקראי קודש פסח ח"ב ס"ג גבוש"ת ה"ה צבי ח"א"ה סימן י) כתב שיוצאים ידי חובה במצות מכונה. ויש אומרים שאדרבה, מצות מכונה מהודרות יותר. למעשה רוב ככל רבני דורנו סומכים על זה, והתיירו את מצות המכונה.

מצות מכונה בהכשר מרן זצ"ל

כא. בזמנו היה בית הרושת "אביב" בראשון לציון שעושים מצות מכונה, והרב אונטרמן שהיה רב העיר תל אביב לא רצה לתת להם הכשר, אמר, יש מאפיות של הלפרין וירושלמי

13 היה גאון עולם, אחד מגדולי הדור. אצל אחינו האשכנזים יש דבר טוב, שמסורת של גדולי הדור עוברת אחד אחרי השני, היה האחיעזר, ואחריו הרב מבריסק, ואחריו הגאון מטשיבין, ואחריו הסטייפלר, והרב שך.

הגאון מטשיבין הקים את הישיבה שלו ברחוב חנה, ומרן זצ"ל היה מקורב אליו מאוד, היינו גרים סמוך ברחוב אלקנה, והגאון מטשיבין אמר לתלמידיו, כל שאלה הלכתית שיש לכם תשאלו אותו, ואני זוכר לפני יותר מחמישים שנה שהיו באים בחורים מהישיבה לשאול את מרן שאלות בהלכה.

14 תדעו לפעמים פרנסה היא כמעט כמו פיקוח נפש, יש דברים שאנחנו מקלים בהם לצורך פרנסה.

15 לא מצוי ששנים יחברו ספר יחד, רוצה אדם בקב שלו מתשעה קבים של חברו (ב"מ לח). לפני כארבעים שנה, היה לנו פחד, יראת ההוראה, ולא הייתי מוותר על כך שמרן יעבור על כל סעיף בילקוט יוסף, וכשהייתי מגיע למרן זצ"ל היה מקציב לי חצי שעה, ואמר לי: רוצה אדם בקב שלו, עם כל הכבוד לך אני רוצה להמשיך עם החיבורים שלי, יביע אומר חלק ל', חלק ז'... יש היום משהו אחר, שאחד כותב את הספר, ובא חבירו ומעתיק הכל, על זה נאמר (משלי ו, ל) 'לא יבוא לגנב כי יגנוב למלא נפשו כי ירעב' [ע' בילקוט שמעוני שם סימן תתקלט], תמחלו לו, הוא רוצה ללמוד תורה...

העלון להוצאתם של: נתי בן זווהר - רפואה ופרנסה, פנינה בת ברטה - רפואה שלמה, דיקלה בת יהודית - פרי בטן, ירדן בן יהודית - זיווג הגון, סימי בת סולטנה - רפואה שלמה, עושה בת יהודית - זרע קודש בר קיימא, צביה אילה בת רימונה - רפואת הנפש והגוף, תמר בת אסתר - רפואה שלמה, הוד בן יונה - זיווג הגון, טלי ג'נפר בת נעמי גילה - בריאות איתנה.

שחמץ אינו חוזר ונייעור. בפשטות מרן השלחן ערוך (סימן תמו סעיף ד) פסק שחמץ אינו חוזר ונייעור. ולכן אם עשה ריבה או חרוסת וכדומה בכלי חמץ מלפני הפסח, מותר לאכלם בפסח.

צירוף לספק ספיאק

כד. יש לצרף דעת הפוסקים - השאלות דרב אחאי גאון (פרשת צו שאילתא פ הובא בטור ר"ס תמו) וכן רבינו תם (ע' תוס' פסחים ל. חולין צו). ועוד - הסבורים שחמץ בפסח בטל בששים. אמנם בגמרא (ע"ז עה). שנינו, ואלו אסורים ואוסרים בכל שהן, יין נסך, עבודה זרה, ובשר בחלב וכו'. וכתב על זה הר"ף, וליתיה להאי כללא, דקיימא לן דחמץ בפסח אסור ואוסר בכל שהוא, והיו צריכים לכתוב את זה במשנה. וגם הרמב"ם (מאכ"א פט"ו ה"ט) פסק שחמץ בפסח אפילו באלף לא בטיל, וכן פסק מרן (סי' תמו ס"ט). נמצא שיש כאן גם ספק ספיאק, שחמץ בפסח בטל בששים, ושחמץ בפסח אינו חוזר ונייעור כדעת רוב הראשונים.

סתירה בשלחן ערוך

כה. תדעו שיש סתירה בדברי השלחן ערוך - שלא יגידו שאני מעלים מכם... - כי מתחילה (בסימן תמב סעיף ד) מרן העתיק את לשון הרמב"ם הנ"ל לגבי תריאקה, ומשמע שחמץ בפסח חוזר ונייעור, וכמו שביאר בבית יוסף בדעת הרמב"ם: סבירא ליה לרבינו שחמץ בפסח חוזר ונייעור. ולעומת זאת לאחר חמשה סימנים (בסימן תמו סעיף ד) מרן כתב: אם נתערב החמץ קודם הפסח ונתבטל בששים, אינו חוזר ונייעור בפסח לאסור במשהו, ויש חולקים. וקיימא לן¹⁸ סתם ויש הלכה כסתם, ואם כן חמץ בפסח אינו חוזר ונייעור.

בין שוגג למזיד

כו. יש כמה תירוצים על הסתירה במרן. גדולי האחרונים - המגן אברהם (סי' תמב סק"א) והפרי חדש (סימן תמו סעיף ד) והגאון רבי זלמן (סי' תמב ס"ו) - חילקו בין שוגג למזיד, מה שמרן אסר, זהו רק אם עירב החמץ במזיד, הכין תריאקה בכוונה תחילה, אבל "אם נתערב החמץ" - כלשון מרן - בשוגג, אינו חוזר ונייעור בפסח. ומצינו כיצא בזה בורה דעה (סימן צט סעיף א) לענין "אין מבטלים איסור לכתחילה", שאם עבר וביטל במזיד אסור.

בין דבר המעמיד ללא מעמיד

כז. הגאון רבי אליהו ישראל בספרו כסא אליהו (סי' תמו סק"ז) מחלק בין דבר המעמיד לדבר שלא מעמיד, בתריאקה מעורב עמילן של חיטה, ובלי החיטה התריאקה לא תרפא, ודבר המעמיד אפילו באלף לא בטיל. ומה שמרן כתב: אם נתערב החמץ קודם הפסח אינו חוזר ונייעור, מדובר בדבר שהוא לא מעמיד, כגון פירור חמץ במצות מכוונה, חרוסת שנעשתה בכלים של חמץ, חמץ שיש במי הכנרת, כיון שחמץ שם הוא לא דבר המעמיד, הוא בטל בששים ואינו חוזר ונייעור. והוא הדין בסתם יין, שלא מחזיקים שיש בו חמץ, שיש להקל כי גם אם יש בו איזה חמץ, אינו דבר המעמיד. אמנם חסם בן ציון אמר לי שאין לסמוך על זה, כי הכסא אליהו "סברא יחידאה". אבל במחילה מכבוד תורתו, הרי כך כתב הטורי זהב (סימן תמב סק"ג), וכך כתב בספר בית דוד (סימן קסז), היה לפני החיד"א, וכך משמע גם מהטור (סימן תמב), וכן כתבו עוד אחרונים, ומרן זצ"ל (ביב"א ח"ב האו"ס ח"ב וביח"ד ח"ב סי' סב) הביאם וסמך על חילוק זה, וכך ההלכה למעשה.

¹⁸ סתם ויש הלכה כסתם" הוא כלל מוסכם שכתבו החלקת מחוקק באבן העזר (סי' א ס"ק יא), הרמ"ע מפאנו (סימן צו), וכן כתב החיד"א בברכי יוסף אורח חיים (סימן שא בשו"ר ברכה סק"ב) ועוד.

שהם מקפידים יותר ויש להם הכשר. אבל כאשר מרן זצ"ל נבחר לרב העיר תל אביב בשנת תשכ"ח, תשכ"ט, באו אליו ראשי המאפיה ושאלו, מדוע לא נקבל הכשר על המצות שלנו? מרן אמר להם, אבוא לבקר אצלכם, וכשהגיע ראה שהכל בסדר, ומינה מפקח שיהיה אחראי על המאפיה ונתן להם כשרות. המפקח היה שם כמה שעות ביום, והיה הולך ובא הולך ובא כדי שיפחדו לא לשנות. והנה שנה אחת היתה הפסקת השמל בכל גוש דן, ובמפעל היו באמצע אפייית המצות, המצות היו על הגלגלים והרשתות והכל נעצר במשך חצי שעה, כל העיסה נהייתה דבק¹⁶, הכל החמיץ. המפקח הורה להם להתחיל לגרד הכל, לקחו שפכטל והתחילו לגרד, מהגלגלים, מהרשתות, מהשרשראות, מהתנור. באמצע העבודה הגיע בעל הבית ואמר להם: נו, הכל נקי, תמשיכו להכין מצות! כל רבע שעה יוצא פס יצור חדש והוא מפסיד כסף. המפקח אמר לו: אבל תראה, יש כאן עוד חמץ, אתה לא רואה בפניה הזאת והזאת, ובעל הבית לא רצה לשמוע לו. המפקח התקשר מיד למרן ודווח לו, מרן אמר לו: תן לי אותו. מרן אמר לבעל המפעל: אם אתה לא שומע למפקח אפרסם מודעה בכל המקומות שאני מסיר לך את ההכשר. אחרי שמסירים הכשר זה יותר גרוע מבלי הכשר... הוא פחד ואמר: כבוד הרב, אני ישמע לכל מה שהמפקח יגיד.

סיכום ההלכה

כב. לכן במצות המכונה צריכים הכשר של הרבנות, וכשהמשיג ירא שמים והוא מוחזק לנו בכשרות, עד אחד נאמן באיסורים. אמנם יש מחמירים לאכול בכל שבעת ימי הפסח מצה שמורה עבודת יד, והמחמיר תבוא עליו ברכה, אבל אי אפשר לומר שמצות המכונה הם חמץ, כי לא עושים מצות בפסח עצמו, אלא רק קודם הפסח, וגם אם התערבב איזה פרור חמץ לפני הפסח, הוא בטל בששים, ולהלכה חמץ בפסח אינו חוזר ונייעור, וכמו שפסק מרן השלחן ערוך (סימן תמו סעיף ד) בסתם. יתירה מזו, גם הרמ"א (בהגה שם) שהחמיר בדין חוזר ונייעור, זה דוקא ביבש ביבש, אבל בנידונו שהפירור החמץ נדבק בעיסת המצה, הרי זה נחשב לח בלח, ולכל הדעות אינו חוזר ונייעור.

המחלוקת בדין חוזר ונייעור

כג. דעת רוב הפוסקים שחמץ שהתבטל בששים קודם הפסח אינו חוזר ונייעור, כך סוברים הראב"ד (בשו"ת תמים דעים סי' לו), הר"ן (בתשובה ס"ס כט), האור זרוע (ע"ז סימן ער) בשם הראב"ה ורבינו שמחה, ספר התרומה (סי' נה), הסמ"ג (ל"ת עז), המרדכי (פ' כל שעה סי' תקנה), הארחות חיים (הל' חמץ ומצה אות מב) בשם רבינו פרץ והרשב"א, הרא"ה (הובא בריב"א פסחים ל), והמאירי (פסחים ל). והרשב"ץ (ביבין שמועה ד"ב רע"א), ועוד. אמנם יש מעט ראשונים - חשובים מאוד - שחולקים, ובראשם רבינו הרמב"ם (פ"ד מהל' חמץ ומצה ה"ב) בענין תרופה הנקראת תריאקה, עושים אותה מעמילן של חטה, המיץ הראשוני של החטה יוצא חזק מאוד, ומערבים אותה בחומרים כימיים, והוא בטל בששים, אבל חמץ בפסח אפילו באלף לא בטיל, והחמץ חוזר ונייעור¹⁷. וכתב הרב המגיד (פ"ד מהל' חמץ ומצה ה"ב) שהרבה מהגאונים סוברים כהרמב"ם, ושכן דעת רבי יצחק אבן גיא. וכן דעת רב נטרונאי גאון (הובא בטור סימן תמב), והרשב"א (בתשובה ח"א ס' תפה), ורבינו ירוחם (נ"ה ח"ה דמ"ו ע"ב) והרדב"ז (ח"ה סימן שני אלפים ורכ"ט). אבל מי שיעמוד למספר יראה שרוב הפוסקים סוברים

¹⁶ מי שרוצה להדביק ספרים והוא קמצן, מה יעשה? יקח קצת קמח עם מים ויערבב, והנה יש לו דבק בזל...

¹⁷ אע"פ שהוא נט"פ, כי הוא פסול מאכילת כלב, תתן לכלב שמשמעל את התרופה, הוא לא יגע בזה... מכל מקום יש להחמיר מדין "אחשביה", והיינו שאם לוקח חמץ שרוף משריפת חמץ ואכלו בפסח, הרי בכך הוא מחשיבו, ולמרות שאינו ראוי לאכילה עובר איסור מדרבנן. וגם כאן, למרות שטעם החמץ, הרי בכך שנטלו כתרופה מחשיב אותו.

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 07-2009-778

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכנ"ס היזדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 20:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293* שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

הרצל עמוס בן מיכה
לרפואה שלמה

אריאל בן שמחה
לרפואה שלמה

לכל המעוניין להתברך מפני קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם **חייגו: *5290**

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של **באן מורשת** 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 92.8fm, 93.00fm

העלון להצלחתם של: הודית דן בן טרנה-רפואה שלמה, יונתן בן חנה-בשורות טובות, מאיר בן פרח-בריאות איתנה, מיכאל ובני משפחתו-הצלחה ופרנסה טובה, מרים בת רוזנט-בשורות טובות, מתן ומירב ומעיין בני גאולה-זיווג הגון, רפאל בן שרה-בריאות איתנה, אבישג בת צפניה ואפרת-הצלחה בכל, איילת ווהר בנות קלרה-תורה ויראת שמים.

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד ירושלים וראש בד"ץ "אור שרגא"

פרשת ויקהל-פקודי

ואומרים המפרשים: כל מעשה שהאדם עושה יכול להיות מצוה, גם מעשה של חולין אפשר לעשות אותו לשם שמים ולהכניס אותו לקדושה. למשל, בשעת האכילה יכין שהוא אוכל כדי שיהיה לו כח לעבודת ה', וכן בענין השינה יתכוין שהוא ישן כדי שיוכל לקום בזמן לתפילה ויהיה לו כח לעבודת ה'. וכן כשיצא למלאכתו יש בזה מצוה, שיהיה לו במה להתפרנס ולזון את בניו ובנותיו ולחנכם בדרך התורה, העיקר שיכין שהוא עושה הכל לשם שמים, כמו שנאמר (משלי ג ו) "בכל דרכיך דעהו".

וזהו שאמר הכתוב "אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם - ששת ימים תעשה מלאכה", גם המלאכה של ימות החול יכולה להיות מצוה, אם תחשוב שאתה עושה הכל לשם שמים גם זה יחשב לך כמצוה.

ניתן להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 052-7626077

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" (לה א).

מדוע דוקא לפני בניית המשכן הקהיל משה את כל ישראל?

ופירש בספר אור פני משה: התנאי הראשון לקיומם של המשכן ובית המקדש היא האחדות של כלל ישראל, ולכן כשהיתה מחלוקת ושנאה ביניהם חרב בית המקדש, כמו שאמרנו חז"ל (יומא ט): לא חרב בית המקדש אלא בשביל שנאת חנם, ועל קמצא ובר קמצא חרבה ירושלים (גיטין נה:). לכן עכשיו כשבאו לבנות את המשכן הקהיל משה את כולם יחד, לנטוע בהם רגש של אהבה ואחוה, ולהודיע להם שזה התנאי הראשון בהקמת משכן - שיעשו כולם יחד, אחת, בשלום ובאחדות.

המלבי"ם (בספרו ארץ חמדה) פירש, כי במתן תורה היו ישראל באחדות שלימה, כמו שנאמר (לעיל יט ב) "ויחן שם ישראל נגד ההר" - כאיש אחד בלב אחד (רש"י), שהתורה הקדושה איחדה את כולם. אבל כשחטאו במעשה העגל אבדה מהם המעלה של מתן תורה ונפרדו איש מעל אחיו, ואחר כך היו צריכים להרוג את כל החוטאים, איש את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרובו, חרב איש ברעהו. אמנם עכשיו שהתרצה הקב"ה ומחל להם ובאו לבנות את המשכן לכפר על עון העגל, היו צריכים לתקן גם את ענין האחדות בעם ישראל, לפיכך הקהיל אותם משה שיעמדו כולם יחד באחדות, שיחזרו למצב של מעמד הר סיני - כאיש אחד בלב אחד.

ויש מפרשים, כי הסטרא אחרא רוצה לקלקל כל דבר שבקדושה, ואין דבר שפוגם ומקלקל כמו המחלוקת, לכן כל מקום קדוש כמו בית הכנסת או בית המדרש הוא עלול למחלוקות ומריבות וצריך להשמר מהם מאד. אף עתה כשבא משה רבינו להקים את המשכן שהוא המקום המקודש ביותר, הקהיל בתחילה את כל ישראל כדי לנטוע בהם את האחדות ולהרחיקם מן המחלוקת.

"אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם. ששת ימים תעשה מלאכה" (לה א-ב).

שאלת השאלה: וכי יש מצוה לעשות מלאכה בימות החול?

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
טוב וראוי לעשות מדין נפש
אלפים נושעו! בכוחה להסייר חולי, צרה ויגון

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בענין חשיבות מדין נפש
"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

רבני "בית מרח" עורכים מדין נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם **חייגו *5290**

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה ורב שליט"א
רב מחלבות שטרנסו - ישראל

בעקבות רבותינו הדליקו נר
לעילוי נשמת הצדיק זצוק"ל

המקובל הצדיק רבי חיים סינאוני זצוק"ל

ביום חמישי זה כ"ז באדר חל יום פטירתו של המקובל הצדיק רבי חיים סינאוני זצוק"ל

רבנו נולד בתאריך ט' בתשרי ה'תרנ"ח (1897 למנינים) להוריו מארי יחיא ממשפחת בידה בעיר סטואן שבתמן רבנו למד תורה אצל אביו, ובעודו בגיל 17 בלבד קיבל סמיכה לרבנות ע"י רבי שלמה בן יוסף טביב זצוק"ל וגם למד עמו קבלה, לאחר מכן המשיך רבנו לגלות למקום תורה והמשיך בלימוד הקבלה אצל רבי יעיש מוסא קורין זצוק"ל שנחשב לרבו המובהק, בגיל 18 נישא רבנו וזמן קצר לאחר מכן הציעו לרבנו משרת הדיינות אך רבנו סירב לזה בכל תוקף, רק בשנת ה'תרפ"א לאחר פטירת רבותיו ובלחץ זקני העדה נאות רבנו לקבל על עצמו את עול הרבנות והחל לשמש כאב בית דין ורבה של העיר סינאוני וסביבותיה, בסביבות שנת ה'תש"א (1941 למנינים) לאחר בצורת קשה שפקדה את תימן, החל רבנו את מסעו דרך מדבריות לעלות לארץ הקודש ורק בשנת ה'תשי"ט (1949 למנינים) זכה רבנו להגיע לארץ ישראל והתיישב עם רעייתו הרבנית ביהוד, בהגיעו ליהוד ביקשו מרבנו שישמש במשרה רבנית רשמית אך כשראה רבנו את היחס המשפיל וההעברה על הדת שנעשו ביהדות תימן רבנו סירב לקבל את התפקיד אך רבנו הקדיש את עצמו ללמד את צעירי הצאן וכיתת את רגליו ממקום למקום להפיץ את אור התורה בקרב בני הנוער בכל הישובים, רבנו התברך בזיכרון חזק ותלמודו נשתמר בידו, אך רבנו לא הסתמך על מתנת אלוקים זה אלא רבנו המיית את עצמו באוהלה של תורה בסיגופים וביגיעה מתמדת משולבת בעיון מעמיק, רבנו היה גאון במידות, וענוה הייתה נסוכה על פניו, אך בעת הצורך אור רבנו עזר ויצא לקנא כבוד שמים, מסופר על רבנו שבאחד הימים

הרגיש מיחושים בבטנו, הרופא המטפל קבע שהדיאגנוזה הרפואית מראה על סכנת חיים והיות ויש חשש להמצאות נגיף מסוכן בבטנו של רבנו, ובכדי להצילו יש לנתחו במהירות, כשהגישו לרבנו את הטופס לחתום על הסכמתו לניתוח סירב רבנו בכל תוקף, רופאי המחלקה ראו בחומרה שרבנו לא רוצה לעשות ניתוח וכעסו על רבנו וביקשו מעוזרו שישפיע על רבנו שיחתום לעשות ניתוח אך רבנו עצר בעדו ואמר לו והרי כתוב "אל תירא תולעת יעקב" הרופאים חושבים שתולעים וחידקים מסתובבים בגופי אך הם טועים!!! לא תולעים גשמיים נמצאים בקרבי אלא תולעת ספרים שהרי אתה יודע שבבית נצבת ספריה ענקית ויותר ממה שכתוב בהם יש בבני מעי נלכן אין ממה לפחד, וכשביקש עוזרו של רבנו לעשות לפחות צילום רנטגן, גם כאן נענה בשלילה ואמר לעוזרו כתוב "אך בצלם יתהלך איש" אך לשון מיעוט הוא, ואל להם לרופאים לחשוב שע"פ צילום הם יקבעו לי את החיים, כשאחד מהרופאים נכנס לרבנו לשכנעו אמר לו רבנו "כל חיי נמנעתי מאכילת מעדנים, ופעמים שהסתפקתי באכילת עשבים בלבד, לו אתה הייתה אוכל את מה שאני אכלתי, לא היית מחזיק מעמד אפי' שלושה ימים, ואכן בבדיקה מסויימת אחרת שעשו למחרת לרבנו התברר שאין בגופו של רבנו לא חידקים לא תולעים ולא כלום, משראה הרופא את התוצאות המדהימות של הבדיקה התרשם עמוקות מדברי רבנו והביע את הערכתו עם תוספת התנצלות ובו ביום השתחרר רבנו מבית החולים, המקובל הצדיק רבי מרדכי שרעבי זצוק"ל התבטא פעם על רבנו בזה הלשון: "רבי חיים סינאוני הוא גדול הדור בקבלה ואין זאת אומרת שאינו גדול בפשט ונהירין לו שבילי דרקינא כשבילי דארעא", רבנו כתב חיבורים רבים על התורה בדרך הפרד"ס ביניהם: "מקום מקדש" "עטרת תפארת" ועוד חיבורים, בשנת ה'תשל"ט בתאריך כ"ז באדר השיב רבנו את נשמתו הטהורה והזכה לבורא עולמים ועל קברו בבית העלמין ביהוד נכתב "סגורן של ישראל".

העלון להצלתם של: אלי בן זקלין - הצלחה ופרנסה, אליהב בן מיכל - רפואה שלמה, אסתר רבקה בת לאה - רפואה שלמה, אפרת בת חיה - זרע קודש בר קיימא, יהודה אריה בן פנחס ורוחמה - הצלחה בכל, יהודה בן רות - הצלחה בכל, יעקב בן מרים - כל הישועות, לייז מוזל בת יפה - פרי בטן, מיכל בת תמר - הצלחה בפרנסה.

מאור ישראל

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשעה 13:30

הוא יתקרבו אל ה' ואין מצוה יותר גדולה מקרוב רחוקים שכל המזכה את הרבים אין חסא בה על ידו. וכל אדם שדואג לבניו של ה' שיתקרבו אליו ה' ידאג שבניו של אותו אדם יהיו קדושים עושים רצונו יתברך שמידה כנגד מידה לא בטלה.

שאלה: מקום שהרגילות להיות לבוש עם מכנסים קצרות, האם מותר לאדם עם מכנס קצר לעלות חזן באותו מקום?

תשובה: איתא במגילה כ"ד. פוחח פורס את שמע ומתרגם, אבל אינו קורא בתורה ואינו עובר לפני התיבה ואינו נושא את כפיו, והסביר הערוך שהובא בבי"ד דפוחח היינו שלבש בגד קרוע ואין בידיו בתי ידיים אלא ידיו ערומות, וכ"כ הרמב"ם בפ' ח' מהל' תפילה וברכת כהנים הל' יב' מי שכתפיו מגולות, אע"פ שהוא פורס על שמע אינו נעשה שליח ציבור לתפילה עד שיהיה עטוף, וכן הטור באו"ח סי' נ"ג וצריך (ששליח ציבור) שיהא לבוש ומעוטף, וכן פסק מרן השו"ע באו"ח נ"ג סעי' י"ג הפוחח והוא מי שבגדו קרוע וזרועותיו מגולות לא ירד לפני התיבה ע"כ.

ולפי האמור נראה לומר בנדון דידן שאין לעלות ש"צ כשזרועותיו מגולות, וכ"ש שיהיה אסור לעלות שליח ציבור כשלבש במכנסים קצרות שזה הרבה יותר בזיון, ואע"פ שבאותו מקום הרגילות כך לילך (כגון מושבים קיבוצים וכדו') וכן עיין בלקו"א או"ח סי' נ"ג, וכן בפסקי תשובות ועוד פוסקים שכתבו כך.

הלכה: אסור לאדם עם מכנסים קצרות להיות שליח ציבור ואפילו במקום שהרגילות לילך כך. ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית *5293 שלוחה 5

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במוקד הליכות "בית מרן"

למעשה" עמ' שי"ז.

שאלה: לכבוד הרב, אפינו לחמניות בבית ושכחנו להפריש מהם חלה, השאלה היא כיצד עלינו לנהוג? ומה הדין אם אין שיעור חלה בעיסה אבל יש עוד עיסה אחרת ובצירוף שניהם יש שיעור חלה, והאם חייב להפריש חלה מהם?

תשובה: בדיעבד אם לא הפרישו חלה בזמן העיסה צריך להפריש לאחר האפייה אלא שצריך לצרפן יחד, כלומר שיהיו כולם במקום אחד (ויש ב' צורות לצירוף) א. שיהיו כל הלחמניות בתבנית אחת ואם אפשרי שיגעו אחת בחברתה, ב. כיסוי במפה אחת, כלומר יניח את הלחמניות ע"ג מפה ויכסה אותם במפה.

ולאחר מכן פריש בברכה- ושיעור העיסה כדי להתחייב בחלה הוא 1560 גר' וחייב שהיה תהיה כאחד ואם לא נמצאת כאחד, תלוי אם לא מקפיד שלא יהיו יחדיו משום מהם לא מאותו סוג כגון: מתוקה ולא מתוקה, או קמח מלא וקמח רגיל, או בצק עלים ובצק רגיל, הדין הוא- שאם אין בכל אחת מהם 1200 גרם פטורות מהפרשת חלה, ואם יש פריש בלא ברכה עד לשיעור 1560 גר'. ואם לא מקפיד חייבים בהפרשת חלה אלא צריך שיהיו ע"י צירוף:

- השעיסות יגעו אחת בחברתה
- בצירוף תבנית גדולה ותבניות הקטנות יגעו אחת באחרת.
- כיסוי במפה כדלעיל.

השאלות נלקחו מקו "בית מרן" ניתן להשאיר שאלות *5293 בשלוחה *25

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

ברזל

ברזל

למה אנחנו צריכים ברזל הברזל הוא המינרל הנפוץ ביותר בגוף והוא מסייע בהולכת חמצן לרקמות בגוף. חסר ברזל עלול לגרום להופעת אנמיה ולפגיעות שונות בבריאות ובאיכות החיים. הברזל נחוץ למגוון רב של תפקידים חיוניים ובין היתר הוא מסייע לנשיאת חמצן ברחבי הגוף, לחילוף חומרים ולתהליכי גדילה והתפתחות.

מה קורה לגוף, כאשר יש מחסור בברזל? רוב הברזל נמצא על גבי כדוריות הדם האדומות, ותפקידו העיקרי שם הוא להסיע את החמצן מהריאות אל הרקמות הגוף. אם אין אספקת ברזל ממקור חיצוני בכמות ראויה, מתפתחת אנמיה ופוחתת אספקת החמצן לרקמות. כתוצאה מכך אנו עלולים להיות עדים לתופעות שונות הפוגעות בבריאות ובאיכות החיים: • קוצר נשימה • חולשה ועייפות, חיוורון • קשיי ריכוז וזיכרון • נשירת שיער מוגברת • דפיקות לב חזקות.

מהם הגורמים לחסר ברזל? תזונה לקויה שאינה מספקת לגוף את כל אבות המזון הנחוצים. גם אורח חיים צמחוני עלול לגרום לחסר ברזל. אצל קשישים, חסר ברזל נובע

העלון להצלחתם של: משה בן קלרה- כל הישועות, פרץ יצחק בן נוערה- רפואה שלמה, קלרה בת אוגניה- כל הישועות, רפאל שלמה בן אורל- זיווג הגון, שונמית בת יהודית- זרע קודש בר קיימא, אביגיל בת אסתר- הצלחה בכל, אביגיל מרים בת ברכה- זיווג הגון, אברהם ישעיה בן חנה- חזרה בתשובה, אילת חן בת שרה- בריאות אתנה, אליהו בן רחל- רפואה שלמה.

גאולת הדעת

אנחנו בפתח חודש ניסן הנפלא, חודש המיוחד לחיזוק האמונה ולגאולה הכללית והפרטית במהרה בימינו, כמו שאומרת הגמרא "בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל".

מהו עיקר הגאולה? גאולת הדעת, כמו שכתוב - "כי מלאה הארץ דעה את ה'", "ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה', כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, נאם ה'". ועוד נאמר "אפרים לא יקנא את יהודה, ויהודה לא יצר את אפרים" - לא תהיה מציאות של קנאה הנובעת ממוחין של קטנות וריחוק מהידיעה שהקב"ה שליט בבריאה, והוא נותן את הטוב ביותר לכל אחד. מחוסר הדעת הזאת באות הקנאה, התאוונה והכבוד, ואז באים יסורי נפש קשים לאדם. ואילו כשהדעת של האדם נגאלת, אין לך גאולה גדולה מזו.

חז"ל מלמדים, שאמר הקב"ה למושה רבינו, "אם אין אתה גואלם, אין אחר גואלם", ומסבירים הספרים הקדושים, שמשם רבינו היה בבחינת הדעת של הקדושה, שלימות האמונה, ואילו פרעה היה בבחינת הדעת של הסטרא אחרא, תכלית הכפירה והאפיקורסות - "מי ה' אשר אשמע בקולו". אמר הקב"ה למושה כי מי שיכול להוציא את עם ישראל מהדעת של האפיקורסות והמינות, זה רק "אתה" - הדעת של הקדושה.

כאמור חודש ניסן מסוגל גם לגאולה פרטית. כתוב "אלמלא ישראל משמרים שתי שבתות היו מיד נגאלים". לכאורה מדובר על כלל ישראל, אבל אמר ה'שפת אמת' שהוא הדין גם בפרטיות, כי אדם ששומר שתי שבתות, באופן

שהוא באמת מתעלה בשבת, אז השבתות האלה יכולות לגאלו גאולה פרטית מצרותיו.

הרב פינקוס מסביר להפליא את הפסוק "כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי". כאשר התינוק קטן מאוד, אמו רצה אליו על כל בכי, כי הוא חסר ישע. וכשהוא גדל יותר, רק אם הוא מקבל מכה, אמו רצה אליו. ואם הוא כבר יותר גדול, היא רצה אליו רק במקרה רציני יותר. ככל שהתינוק יותר קטן וחסר ישע, כך אמו מרגישה יותר אחריות לרוץ אליו ולראות מה שלומו.

אומר הרב פינקוס שהאדם צריך להרגיש חסר ישע כלפי הקב"ה, מכיוון שאין דבר שהאדם לא צריך בו סייעתא דשמיא. ללא סייעתא דשמיא, אפילו בדברים קטנים הוא עלול להסתבך. וכשיש לו סייעתא דשמיא, גם בדברים הגדולים הוא לא מסתבך. ככל שהאדם מרגיש יותר חסר ישע, כך הקב"ה מיד רץ לעזור לו.

זה החודש לחזק את מציאות התלות בקב"ה. כמו שבמצרים עם ישראל צעקו לקב"ה מהעבודה הקשה, והבינו שאין מי שיעזור להם, רק הקב"ה, לכן כתוב "ותעל שוועתם אל האלוקים מן העבודה".

זו סוגלת חודש ניסן. חבל שיעבור לנו החודש הזה מבלי להתחזק יום יום באמונה, מכיוון שבחודש הזה טמונה הגאולה הפרטית לאדם. יש לחזק את דעתו, להצילו ממינות, לרוקן את ביטחונו העצמי ולמלאותו בביטחון בה', ואז הקב"ה יהיה "כגמול עלי אמו", ויחוש לעזרתנו בכל מה שנצטרך.

**לרכישת דיסקים 5 דקות חי באמונה של כבוד הרב לוגאסי שליט"א
(כ 100 שיעורים בדיסק) חייג *5290**

מזכה הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת *5293 שלוחה 8<13 בחיזוק יומי ושיעורים מלאים

בחסדך בטחתי

תורה טוב יותר, ובמה אני יכול להועיל לעם ישראל. את דאגות הפרנסה צריך להשאיר לבורא יתברך כי גם כך בידו הכל.

כאב ראש = אקמול???

ככל שהבנתי יותר שהפרנסה בידו יתברך, כך הוא עזר לי יותר בפרנסה ברוח, והגעתי בסוף להבנה ברורה שהפרנסה ממנו יתברך. באותה עת התחילה אצלי ההבנה שבנושאים אחרים עדין לא הגעתי לדרגת מאמין, כגון ברפואה. אסביר את כונתי: במקרים רבים התפללתי להשם על פרנסתי נעניתי על ידו, וקבלתי, ובשל כך התחזקה בלבי ההרגשה שפרנסה משמים. אבל ברפואה אינני מרגיש מספיק משכנע, האם הכאב ראש שאני מרגיש באמת יכול לעבר בלא נטילת כדור רק על ידי תפלה ובטחון בבורא יתברך. אז נכון, צריך לעשות השתדלות ולקחת כדור, אבל מאמין אמתי יודע שבידו יתברך להעלים כאב ברגע אחד ממש. ויותר מזה הרגשתי קשי להאמין שאם הרופאים אומרים על אדם שהוא במצב אנוש וחסר סכיים מבחינה רפואית, יתרפא לגמרי ויחזר לחיות כאחד האדם.

החלטתי בלבי שמגיע לבורא יתברך יותר מאשר אמונה שטחית, והשתדלתי מאד להתחזק בנושא זה שחיים ומות בידו יתברך בלבד, וכמו שהוא מצווה למיליארי לבבות לפעם, כך הוא יכול לרפא מחלות סרטן, ואפילו להחזיר לקדמותם כליות שהפסיקו לתפקד. לאט הרגשתי שחודרת ללבי ההבנה שהרופא האמתי זה הבורא יתברך.

(ילדינו, הרב אבנר קוואס)

משקפים של אמונה:

בתחלת דרכי בענייני אמונה חזקתי בתוכי את ההכרה שיש בורא כל יכול שברא את העולם הנפלא, הכולל בתוכו כל כך הרבה פרטים, ובכל פרט חלקים כה רבים. הכרה זו דחפה אותי לרצות לעבד אותו בכל הכח וללמד את התורה הנפלאה שמסר לאבותינו בהר סיני, אולם ככל שהתעמקתי בנושא האמונה הבנתי שעדין רחוק אני מאד מהאמונה השלמה.

כיום אני מבין שהמאמין השלם יודע שכל תנועה ותנועה שאנחנו עושים וכל שקל שמגיע לכיסי או שיוצא מכיסי או מכה כלשהיא שקבלתי או אפלו נשיקה, הכל בגורתו של הבורא יתברך. כמו שמביאה הגמרא במסכת חלין: (ז) "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם מכריזים עליו מלמעלה". אפלו מכה קטנה שקבל האדם מהפטיש - קדם לכן מכריזים עליה בעולמות העליונים: 'פלוגי עומד לקבל מכה', ומכריזים אפלו מדוע מגיעה לו המכה.

כיצד נסתדר כשיגיעו הילדים?

גם בשלב שידעתי שיש בורא לעולם עדין הרגשתי חסר בטחון כלכלי. אביא את הרגשתי: קדם שנולדו בנותי הגדולות חשבתי לעצמי, ומה עכשו שאני ורעייתי עדין ללא ילדים, בקשי אנחנו מצליחים לגמר את החדש, מה יהיה כשיגיעו ילדים, איך נסתדר? הבנתי שעדין עבודה רבה לפני להפנים ולהבין שכל הכסף שבעולם בידו יתברך. ככל שהתעמקתי בנושא הפרנסה, התחזקה אצלי ההכרה שאני דואג לשוא, ועדיף לי לדאג בנושאים רוחניים, כגון איך להתפלל טוב יותר, איך ללמד

הזוכה בחידון פורים בהצדה של פסח

בניהו אלמליח נ"י מחולון

תודה לכל עשרות שאלחי הפתרונות

העלון להצלחתם של: אסתר בת כטון- רפואה בכליות, אסתר בת נעמי- זיווג הונן, אסתר בת שמחה- שלום בית, ברכה בת תהילה- לידה קלה, בת שבע בת אסתר- הצלחה בכל, גילה בת כטון- רפואה שלמה, יהודה בן מול הצלחה בכל, ליאת בת גילה- רפואה שלמה במעיים, מאור בן חנה- הצלחה ושמחה.

זה כבר לא חזון... זו הגשמה!

יצירת פאר היסטורית,

אשר גדולי הדור יצאו מגדרם מהחידוש הגדול, בו הובאו פוסקי ספרד על סדר המשנה ברורה, בשלימות, בדיוקנות, בבהירות ובעמקות, יחד עם קיצור דברי הבית יוסף על סדר השלחן ערוך.

"...ומעתה השלחן ערוך ומתוקן לסעודה" (מתוך הסכמת הראשון לציון הגאון הגדול רבי אליהו בקשי דורון זצוק"ל)

” מפעל גדול ואדיר, והיא מתנה גדולה לדורינו ”

מתוך הסכמת הגאון רבי יעקב שכנו שלוש"א - רב ומו"ץ בעדה החרדית הספרדית ירושלים

” זמננו זמננו, ומפוארת ומושלמת ”

מתוך הסכמת הגאון רבי יעקב חיים שרביאני שלוש"א רב קהילת תורה ותבונה רמת בית שמש

” כי מוי שלומד משנה ברורה בלבד בלא בית יוסף לא ידע מקורות ההלכה ”

מתוך הסכמת הגאון הגדול הנאמ"ץ שלוש"א ראש ישיבת כסא החיים

” הסדר הנפלא המוקל על הלומד ללמוד מן המקור עד הפסקה ”

מתוך הסכמת מו"ח ראש הישיבה הגאון הגדול רבי שלום ברוך שלוש"א ראש ישיבת מורת יוסף

” דבר מיוחד וחדש שלא היה מעולם עד עתה ”

מתוך הסכמת הגאון הגדול רבי יעקב חיים סוסר שלוש"א ראש ישיבת כח החיים

משנה ברורה מאורות, החידוש של עולם ההלכה, להשיג בספרי אור החיים - יפה נוף ובשאר חנויות הספרים המובחרות דרושים מפיצים בכל רחבי הארץ: 052-767-88-89 להזמנות עד הבית: 052-767-88-89

חלק ב' יצא לאור!

*חלקים ג-ו בשלבי עריכה

העלון להצלתחם של: מו"ל בת מרים - רפואה שלמה, משה בן רבקה - זיווג הגון, נעמי בת שושנה - זיווג הגון, שושנה בת קמירה - הצלחה וברכה, אהרון בן אלינית - חזרה בתשובה, אולגה חן בת מו"ל - זיווג הגון, אליהו רפאל בן דיוו - רפואה לשמה, אפרים בן מלכה מרים - הצלחה בטסט, הרב ישי בן שורה - כל טוב.